

ترس... ترس!!

داغالت عالى

بەرى ھەيامەكى مەن ھىندەك ژ رۇمانا (ترسا بى ددان) يا نغيسكار ھەلىم يوسىڭ داخاند، لى بەرى كو ئەز خاندىنا وئ ب دويمامى بىنم، وئ رومانى و دىمەنىت وئ ھىزرا مەن ئازراند و ھىندەك بىرھاتن و راستى و سەرھاتىت ترسى ئىنانە بىرا مەن، ئەز مەرھەما ھىندى كو ئەز خوخە ژ رىزا نغيسكارەكى ھىزا ۋەكى كەكى ھەلىم بىنم، ئەز ژ مەلەئانبا مەن د دەريايى نغيسىنى دا، لى ژ ھەزا ھىندى، كو ئەز ژى ھىندەك ژ قان دىمەنىت كو مللەتتى مە تىدا ژىاي، بدەمە بەر چاڭ، مەن ئەز رىزكىت خارى نغيسىن.

بەرى ھەيامەكى مەن ھىندەك ژ رۇمانا (ترسا بى ددان) يا نغيسكار ھەلىم يوسىڭ داخاند، لى بەرى كو ئەز خاندىنا وئ ب دويمامى بىنم، وئ رومانى و دىمەنىت وئ ھىزرا مەن ئازراند و ھىندەك بىرھاتن و راستى و سەرھاتىت ترسى ئىنانە بىرا مەن، ئەز مەرھەما ھىندى كو ئەز خوخە ژ رىزا نغيسكارەكى ھىزا ۋەكى كەكى ھەلىم بىنم، ئەز ژ مەلەئانبا مەن د دەريايى نغيسىنى دا، لى ژ ھەزا ھىندى، كو ئەز ژى ھىندەك ژ قان دىمەنىت كو مللەتتى مە تىدا ژىاي، بدەمە بەر چاڭ، مەن ئەز رىزكىت خارى نغيسىن.

خەلك بەھسى مەن بىكەن، ئەز دترسم باخقم، ئەكە ئەز تىشتەكى خەلەت بىژم، يان ژى ئەز دترسم باخقم، ژ بەر كو دىوار ب گوھن. ئەز دترسم قى چلكى بىكەمە بەر خوخە، ئەكە شەرم بىت، و ھەكو مەزنا گوتى: ((شەرما دىيائى ژ ھەزىبا گورا (قەبرا) خراپترە)). ئەز دترسم، دترسم، دترسم. د ھەر پىنگاڭەكا ئەز تاقىژم، ترس خوخە نىشا مەن ددەت. ئەم ب ھىقنى ترسى بىت ھاتىنە ھەڧىركون و د قالبى ترسى دا ھاتىنە دارىتن، ترسى قەيد و بەندىت خوخە بى ل دوور مە راپىچاين، موكوم ئەم بىت گىرداين، بى باوھرى يا د كەساتىت مە دا چاندى، رەنگ و رووى تىشتا بى ل بەر چاڭى مە شوئلى كرى. ئەم بىت كرىنە گورى و قورىان بۆ ھىندەكىت دى، داكو ئەو ب كار و بزاڭ و لغىنىت مە ئەكەڭە تايى شەرمى و شەھزارى، بلا چەند ئەم ددروست بىن و خودان ھىز و بىر و باوھر وشىان بىن، گەل گاڭا ئەز تىشتە ھىندى سەرى دەرىزىكى بىتە ئەگەر ئەخوخەشيا مرقىت دەور و بەرىت مە، ئەم نەشىن خوخە پاقىژىنە وئ مەيدانى، ئەكە بدەينە سەر پەرزانىت وان و بىنە جەئ سەرچەماندن و ئەخوخەشيا وان. ترس يا بوويە كونترول د ژيانا مە دا و ئەم دىن رەھما وئ كونترولى ڭە، دژىن.

دەرىزىكى ترسى ۋەك مەگوئى يا كەڭە، يا دگەل مەدا، ھەر ژ دەما ھىشتا ئەم د مالبچوئىكا دايكا خوخە دا پەيدانە بووين، ژ بەر كو دايكا مە ژى ۋەك مەن و تە و ھەمى بىت دى، ھەر ژ گاڭا بووى و ژىر نغىشى خوخە ۋەك مە، ژ بلى ترسا تايبەت ل مال و ترسا گىشتى يا رىژىما ل سەر مللەتتى، يا ب ترس رابووى و ل بىن چوئى ترسى و شەرمى ژىاي و شوى كرى و ئەم بىت ژى پەيدا بووين، ئەم بى ب شىرى ترسى شىرەژە و مەزىن كرىن و ل بىن سىبەرا ترسى شىرەكرىن. پەرزانى ترسى بى دايە بەر مە، داكو مە ژ نەخوخەشى و زولم و زۆردارى بىرەزىت، لى وئ نەدزانى كو دى چىخن و كەلمەتتى وئ پەرزانى چەن د لەشى مەرا و دى گەمارا خوخە د ناڭ

خوينا مەدا بەلاڭ كەت. ژ بلى قى، ئەز ۋەكى تە و تو ۋەكى بىت دى و ئەم ھەمى ۋەكى ھەڭ، بى ژ وى چارگووشە بى ھاتىن بى كو كەكى ھەلىم د رۇمانا خوخە (ترسا بى ددان) نىشان لى دايى، ل وى چارگووشە، ژ بلى ترسا مەزىن، يا وى ديار كرى، گەلەك تىشتىت دى بوونە بىناسىت خوخەلىسەرىا مە كوردا، و چاندىنا ترسى د ھىقنىت مەدا.

ئىك ژ وان تىشتىت كو ترس د نەقسا مە دا چاندى، ترسا ئۆلى و ترسا خودى يا كو ھەر دەم و د ھەمى دەلىڭا دا زەنگلا خوخە دەمەژى مرقى دا لىددا، كىشان و بىقان و جزا بىتنى ژ لايى سەلبى ڭە ددانە بەر چاڭ، لايى ئىجابى د ژيانى دا بى كىم بوو، بىتنى خودى ۋەك سازدارەك ددا بەر چاڭ و دلۇقانى و رەھما وى ژىر دكر، ژ پىش ھىندى ڭە كو بىژنە مرقى، ھەكە تو قى باشى بىكەى دى خودى تە بەتە بەشىت، دى خىرىت مەزىن بوونە نغىسىت، دا بىژن، ھەكە تو فلان تىشتى بىكەى، ھەكە تو نغىژا نەكەى و رۇژىا نەگىرى و تاعەتى نەكەى، دى خودى غەزەبا خوخە ل تە بارىنىت و دى تە بەتە جەھنەمى، دى تە دانىتە سەر سىلكا ئاگرى و تە ب ئاگرى جەھنەمى سوزىت. ئەشى رەنگى تاشاندىنا ئۆلى، ترسەكا مەزىن و بىباوھرى د نەقسا مرقى دا چاندى، رەنگى تاعەتا خودى ژى شوئلى دكر، ھىندەك چارا تاعەت بىتنى ژ بەر ھىندى بوو داكو خوخە ژ غەزەبا خودى بىپارىژىن، پىپاشى ل دەڭ مرقى پەيدا دىبوو، نەدزانى كو ئەو خودىيەكى دلۇقان و برەھمە، نەدزانى بدروستى تىبگە مەن و خوخە نىزىكى رەحم و دلۇقانبا وى بىكەن. لەورا ھەر دەم ژ مرنى و ھەزىبا قەبرى دترسىان، نەخاسمە ھەكو دناڭ ھەم دا دچوون، ئانكو پىر دبوون و نىزىكى مرنى دبوون، ئەقى ترسى ژى كارەكى مەزىن ل سەر كەساتى و ژيانا وان دكر، و ژ بەر ھىندى گەلەك چارا توئىشى نەخوخەشىت دەرونى و گىيانى دبوون. گەلەك پىرەمىر و پىرەژىن ھەتا نىڭ شەڭ دا روئىن و نغىژا و تاعەتى كەن و كەنە گرى و دوعا ژ خودى كەن كو

وان ژ ھەزىبا گورا بىپارىژىت. تىشتەكى دى بى ڧەر و بى كو بوويە ئەگەرى چاندىنا ترسى د نەقسا مە دا، ھىندەك رىكىت تاشاندىنا خەلەت بوون، بۆ نمونە تەناكرن و مژولكرنا زارۇكا ب ڧەگىرانا چىرۇك و چىقانۇكا، ھەر چەندە مفا و بھايى وان چىرۇك و چىقانۇكا ناھىتە سالۇخدان، لى پا گەلەك ژ وان ب ترس بوون و نەنىت ھىندى بوون كو بۆ زارۇكا بىتە گوتن و ڧەگىران، ھەر چەندە و ب غەرىزا بچوئىكتى بو ھەزا ژانبا ھەمى تىشتا، بۆ بچوئىكى خوخەشبوو دەما گوھى خوخە دىايى، لى پىشتى ھىنگى و دەما ئەو دما بىتنى، ئەو سەرھاتى ھەمى د مەژى وى دا دزقرىن و دىوارە دبوون و دبوونە ئەگەرى ترس و نەرحەتيا وى. نە زارۇكى دزانى بۆ خوخە چىرۇكىت ل دوىڧ تاقەتا مەژى خوخە بى سادە و ژى خوخە بچوئىك ھەلبىژىرىت، نە ژى چىرۇك و چىقانۇكبىژا ئەڭ تىشتە دزان، وان نەدزانى كو قوناڭا زارۇكاتى، ژ ھەمى قوناڭىت ژيانى نازكترە و ئەو تىشتى د زارۇكاتى دا دكەڧىتە مەژى زارۇكى، نەخش و نىگارەت خوخە د كەساتبا وى دا دكەت و ھەتا ھەتا دىمىنىت و گەلەك ژ وان بىرھاتىنا، خىچكىت رەش د دەڧتەرا ژيانا وان يا پاشەروژى دا، نەخشىن.

بوو، دايىژى: بىڭفە، ھەكە دى نوكە ئەزەمان سوورك ھىن وئى تە بەن. ئان ژى بىڭفە ھەكە دى سەركرىنك ھىنە تە و دى سەرى تە كرىن. ئىكى بۆ مە بەھسى بچوئىكتيا خوخە دكر وگووت: ((زارۇكەكى گوندى ژ مال دەركەڧت و پىشتى بوخوخە يارىك دگەل ھەڧالىت خوخە كرىن، ۋەسا ديار بوو كو ۋەستىابوو و ل جەھكى دىخو و چووبوو، دنبا بوو شەڭ ۋەھىشتا ئەو ئەڧەگەرىايى، ئىنا دايك و باب و خەلكى گوندى رابوون لىگەرىان، ئەز بى د پەرجەنكا مە دا روئىشتى بووم، دەما ھىندەك د بەر مالا مەرا بوورن، ئىكى ژ وان گوت: سەركرىنكا ئەو بى خارى، بى دى گوت: "ئەرى بخودى گاڭا دى مەن گولئىبوو دڧىرى را بوورن و كپە كرا وان بوو و سەرەك دكراند" ئىنا ئەو ھىز كەتە د سەرى مند و ئەو ترس ما دىل مند ھەتا كو ئەز مەزىن بووم، دەما ئىكى دگوت، بىڭفە ھەكە سەركرىنك ھاتن، ھەما دگاڧىدا، ئەز ژ ترسا دچوومە دناڭ نغىنا دا)). ئەڭ بوو ئىك ژ رىكىت تاشاندىن و ھۇسا زارۇكى مە (زارۇكى كورد) دھاتە تەنا كرىن و نغاندن، و ژ پىش ھىندى ڭە كو ئەو ژى دەما ۋەكى زارۇكىت دىباي سەرى خوخە ددانىتە سەر بالىڧكا خوخە، بگەڧىتە د ھىزىت خوخەش و جوان دا، ھىزا يارىكا بگەت، شەڧىت جەژن و سەر سالا، د ھىزا ھىندى دا بىڭفەت كو مرقىكى ۋەكى (نىكولاس

